

Heerlen

Raadsinformatiebrief

Heerlen,
20 mei 2025

Documentnummer
373794

Onderwerp

Evaluatie fietsverbod Saroleastraat (toezegging 3483)

1. Inleiding/aanleiding

Om de verkeersveiligheid in de Saroleastraat te verbeteren en deze drukste winkelstraat van Heerlen aantrekkelijk te houden voor bezoekers heeft het college eind 2023 besloten om over te gaan tot het instellen van een fietsverbod in de Saroleastraat. Het fietsverbod geldt voor het gedeelte van de Saroleastraat van de Stationstraat tot de Promenade. Hierbij blijft het voor fietsers wel mogelijk om de Saroleastraat ter hoogte van de Dautzenbergstraat en de Stationstraat te kruisen.

Het verbod is aansluitend op de venstertijden in het voetgangersgebied van kracht. In de praktijk houdt dit in dat er in de Saroleastraat op de volgende momenten niet mag worden gefietst:

- op maandag van 12.00 tot 18.00 uur;
- op dinsdag van 10.00 tot 18.00 uur;
- op woensdag van 12.00 tot 18.00 uur;
- op donderdag van 12.00 tot 18.00 uur;
- op vrijdag van 12.00 tot 18.00 uur;
- op zaterdag van 12.00 tot 18.00 uur;
- op zondag van 12.00 tot 18.00 uur.

Aanvullend hierop zijn verbodsborden voor fietsers aangebracht op de helling naar het Maankwartier.

Er is toegezegd om het fietsverbod op de Saroleastraat te evalueren (toezegging 3483).

Fietsverbod Saroleastraat huidige situatie

2. Evaluatie

De evaluatie heeft plaatsgevonden aan de hand van fietstellingen en het aantal klachten, maar ook aan de hand van de terugkoppeling van Team Handhaving en de politie. De resultaten van deze evaluatie worden hieronder beschreven.

Bevindingen en conclusie:

(1): Het aantal fietsers op de Saroleastraat is na de invoering van het fietsverbod sterk gedaald.

Om te achterhalen welk effect van het fietsverbod zou hebben op het aantal fietsers in de Saroleastraat heeft een extern onderzoeksbureau in september 2022 – dus vóór de invoering van het fietsverbod – een telling (een zgn. 0-meting) uitgevoerd met behulp van camera's. Deze telling vond plaats in de Saroleastraat, maar ook in de parallel lopende Honigmannstraat en Oranje Nassaustraat. Recentelijk is op de drie bovengenoemde straten een vervolgtelling uitgevoerd. Er is gemeten gedurende de tijden dat het fietsverbod van kracht was. De resultaten zijn in de onderstaande tabel weergegeven.

	woensdag 28 september 2022	donderdag 29 september 2022	woensdag 22 januari 2025	donderdag 23 januari 2025
Saroleastraat	394	466	153	170
Honigmannstraat	333	398	310	331
Oranje Nassaustraat	123	143	107	147

Tabel 1 De ontwikkeling van het aantal fietsers op de Saroleastraat, de Honigmannstraat en de Oranje Nassaustraat (2022-2025)

Op basis van de bovenstaande tabel kan geconcludeerd worden dat het totale aantal fietsers op de drie routes samen, is afgenomen (gemiddelde afname 34%: van 929 naar 609 fietsers). De afname in de Saroleastraat was hierbij in verhouding het grootst (gemiddelde afname 62%: van 430 tot 162 fietsers). In de Honigmannstraat is het aantal fietsers licht afgenomen (gemiddelde afname 12%: van 366 tot 321 fietsers). In de Oranje Nassaustraat is het aantal fietsers nagenoeg gelijk gebleven (verschil 4,5%: van 133 tot 127 fietsers).

Het is achteraf moeilijk aan te geven wat de oorzaak is van de totale afname. Weersomstandigheden kunnen hier (ook) een rol in hebben gespeeld. Als we kijken naar het totale beeld kunnen we wel concluderen dat de Saroleastraat verreweg de grootste daling heeft gekend en dat dit niet anders dan door het fietsverbod kan zijn veroorzaakt.

Samenvatting 1: Het fietsverbod heeft geleid tot een afname van het aantal fietsers in de Saroleastraat gedurende de drukste momenten in het centrum. Het aantal fietsers is evenwel nog altijd hoog.

(2): Het aantal vastgelegde meldingen en klachten is minimaal.

Een tweede parameter om het fietsverbod te evalueren is het aantal klachten dat de gemeente hieromtrent heeft ontvangen sinds de invoering van het fietsverbod.

Naar aanleiding van deze evaluatie werden er sinds de invoering van het fietsverbod slechts 8 meldingen in het nieuwe meldingssysteem gevonden. Derhalve kan gesteld worden dat het aantal klachten op een termijn van ruim twee jaar zeer laag is.

Echter, dit lage aantal kan worden toegeschreven aan het feit dat men (zowel centrumbezoekers en bewoners als winkeliers) niet snel een 'officiële' melding/klacht indient bij de gemeente. Dit wordt beaamd door de regisseur Sociale Veiligheid van het centrum alsmede door de handhavers. Tijdens hun rondgang in het centrum worden ze (geregeld) aangesproken over het – volgens de melder – ongepast fietsgedrag in de Saroleastraat. Dit aantal mondelinge 'meldingen' wordt niet geturfd, verzameld en vastgelegd.

Gezien het bovenstaande achten wij de cijfers ten aanzien van klachten niet representatief en kunnen we hieraan geen conclusies verbinden.

Samenvatting 2: Ondanks een goed functionerend meldingssysteem is het onmogelijk om de juiste conclusies te trekken inzake de evolutie van het aantal klachten. Winkeliers en bewoners/centrumbezoekers nemen immers vaak niet de tijd om hun klachten inzake de ongepast/onveilig fietsgedrag in de Saroleastraat bij de gemeente aan te kaarten.

(3): Team Handhaving en politie vinden de situatie op de Saroleastraat onduidelijk om er goed te kunnen handhaven.

Handhaving is altijd een sluitstuk van een maatregel. Door de handhavers wordt echter aangegeven dat het huidige fietsverbod in de Saroleastraat lastig te handhaven is. Het lastig kunnen handhaven wordt veroorzaakt door het feit dat er veel onderbrekingen zijn door dwarsstraten. Ook worden losse verkeersborden binnen een omliggende zone gebruikt. Om een geloofwaardige en eenduidige handhaafbare situatie te realiseren zijn verbeteringen noodzakelijk.

Samenvatting 3: Team Handhaving en de politie hebben aangegeven dat de situatie in de Saroleastraat dient te worden aangepast om een eenduidige handhaafbare situatie te realiseren.

Conclusie: Het fietsverbod heeft geleid tot een grote verbetering van de situatie maar voldoet nog niet volledig. Een aanpassing is vereist.

Hoewel het fietsverbod wel heeft geleid tot een sterke afname van het aantal fietsers op de Saroleastraat gedurende de drukste momenten, kunnen we nog niet spreken van een optimale situatie. Er blijft een behoorlijk aantal (doorgaande) fietsers aanwezig in de Saroleastraat, hetgeen nog geregeld leidt tot onrust en klachten bij winkeliers en centrumbezoekers.

De wijze waarop het fietsverbod is uitgevoerd leidt nog tot te veel onduidelijkheden. Het is van belang om deze onduidelijkheden weg te nemen zodat een eenduidige handhaafbare situatie ontstaat.

3. Vervolgaanpak

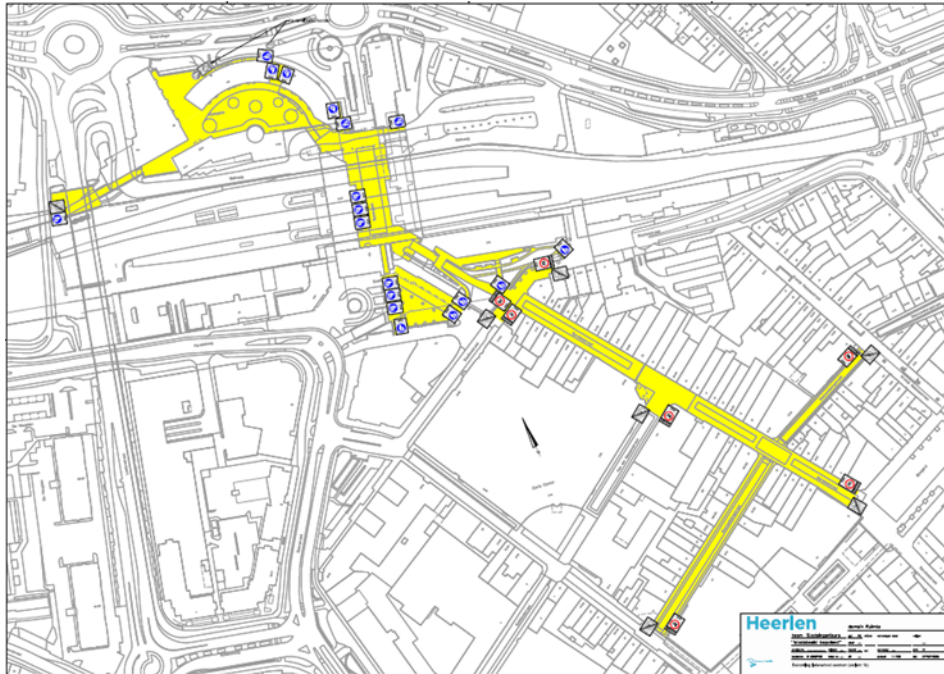
Op basis van de opmerkingen van de handhavers worden de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- De doorsteken komen te vervallen. Fietsers in de oost-west richting kunnen via de Geleenstraat rijden. Om te voorkomen dat fietsers de Dautzenbergstraat inrijden en vervolgens niet meer verder kunnen is besloten om het verbod al te laten gelden vanaf de aansluiting op de Honigmannstraat en vanaf de aansluiting op de Oranje Nassaustraat.
- Er wordt een aparte fietsverbodzone met bijbehorende zoneborden ingericht. Het hele traject inclusief het Maanplein komt hierdoor binnen een fietsverbod te liggen waardoor er een logisch gesloten geheel ontstaat.

Met deze aanpassingen creëren we een duidelijkere, geloofwaardige en handhaafbare situatie.

Dit zal naar verwachting leiden tot een verdere daling van het fietsgebruik doordat er enerzijds meer fietsers hun gedrag aan zullen passen en anderzijds handhaving de maatregel kracht kan bijzetten.

Aanvullend zal het huidige fietsverbod op de hellingbaan naar het Maankwartier worden uitgebreid met het Spoor- en Maanplein. Dit wordt een permanent verbod dat 24 uur per dag geldt.

Afbeelding: voorstel aangepaste situatie fietsverbod Saroleastraat

Na invoering van deze nieuwe situatie zullen we het aantal fietsers blijven monitoren. Vervolgens wordt er in de eerste helft van 2026 een nieuwe evaluatie opgesteld.

Kernthema:

Mobiliteit

Bijlagen

-

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Weaver

drs. R. van Wuijtswinkel